

La Nació

Setmanari Socialista Català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

Un nou pacte de la fam

Resistència proletària

PER als obrers barcelonins que integren la branca del treball que es nomena el Ram de l'aigua, hi ha plantejada una qüestió de dignitat que cap home posseïdor de un esperit de justícia pot mirar-se indiferentment, per quant, una vegada més, es posen en evidència els mesquins instints que mouen a la burgesia catalana.

Generalment, arreu del món, tal com està constituïda la societat, la burgesia es manifesta descaradament egoïsta i, per tant, contrària als interessos generals de la classe productora que està composta per tots els homes dels nuclis humils que, en desempenyar llur tasca social, sempre, sempre, aconsegueixen la missió més transcendent, més humana que es pot realitzar, car s'esforcen en portar endavant l'avenç social que és explotat, avui, en profit de les institucions privades, individualistes. Els nostres burgesos, doncs, homes en general, de mentalitat feble, no poden ésser una excepció ni poden obrar ni accionar d'altra faïç que tal com, a totarreu, la burgesia obra i acciona.

El plet entaulat, ara, entre els burgesos i els obrers de l'esmentat Ram de l'aigua, és un plet més dels molts que van succeint-se en la nostra vida econòmic-social, si bé, aquesta vegada, la burgesia, iradament, ha volgut demostrar quina era la seva rancúnia envers els treballadors i també com era de ferma la seva acometivitat en haver de contendir amb la organització societaria dels obrers que, com és lògic i racional, vénen obligats a assolir, una darrera l'altra—i això no hauria d'esperar-se a ningú—totes aquelles millores morals i materials que cerquen, a cada moment, assolir.

La burgesia, tota la burgesia, ensems que els homes de temperament aburgesat, no capeixen ni volen comprendre el dret inalienable que, a recabar millores constants, els treballadors, els assalariats, tenen.

I aquell dret el tenen, perquè es fonamenta i és producte de les mateixes accions generals que es porten a terme dins la societat. No cal, jamai, anar discutint les raons que

abonen una demanda obrera, puix el fet de guanyar o perdre la lluita entaulada per tal de fer efectiva aquella demanda indicarà o serà demostració de quina organització—la patronal o la obrera—és més potent, però no podrà significar, de cap manera, que pel fet de perdre's, malhauradament, una lluita de reivindicació proletària, deixin, els reclamants, de tenir més o menys raó o d'anar més o menys ben acompanyats de la justícia.

Cal dir, com a justificació de les anteriors paraules, que l'obrer, en totes ocasions té raó per a l'adopció de una actitud de reclamant, o millor, encare, de fervent restituidor de tots els drets socials que els homes han de gaudir? No, no cal ni és necessari, puix n'hi ha prou amb dir i afirmar que tot quant produeixen els homes dèu esmerçar-se en bé i profit dels homes mateixos.

A la societat actual, ni predomina un sentit d'egoisme que en donar poder i força a l'estament capitalista, ajuda, com no pot ésser d'altra manera, donada la manera d'ésser d'aquell predomini, a aguditzar tota mena de malestors i dolors. D'aquí la lluita social que fa posar en peu de guerra el proletariat universal, que és la força que, en definitiva, sortirà victoriosa de les males arts i explotacions de tota mena posades en pràctica pels règims capitalistes dirigents, avui, encare, dels destins de la humanitat.

Davant del conflicte plantejat per la mala ànima dels patrons del Ram de l'aigua, hem de repetir que tots els homes justiciers han de posar-se de la banda dels treballadors. El present lock-out sols se justifica per l'avversió profunda que tenen els burgesos contra la organització obrera.

S'han adonat que el Sindicat d'aprestadors i cilindres era un organisme robust, potent, amb força suficient per a fer-se respectar de

la burgesia, i a la tasca de destruir-lo, d'ensorrar-lo, d'esmirriar-lo, s'han dedicat. I els cervells de la burgesia, estrets i mesquins per a comprendre les grans qüestions derivades del societarisme obrer, no han concebut res més que el plantejament de un lock-out, de un nou pacte de la fam, que estem convençuts que els obrers sabran resistir, perquè amb la seva actitud de resistència hi va fortament lligada la qüestió de dignitat, de la qual depèn—i d'això tothom ja se n'ha donat compte—, no sols la vida de l'organisme que els empara, sinó de tota la particular reglamentació del treball fins ara envigència.

Els obrers aprestadors i cilindres estem certs es mantindran fermament en la situació aon els han col·locat els respectius burgesos, enfortint-se, cada vegada més, la llur consciència societaria, que és el que els ha de donar força, avui, en aquest incident de la lluita magna, contra una iniquitat burgesa, i, demà, en la hora del definitiu trasbalsament social, contra tota una organització capitalista responsable, en absolut, de tots els odis i injustícies que els homes senten i pateixen.

Cada hu al seu

EN un dels treballs acoblats sots el títol *Art Social*, l'Ignasi Iglesias, hi posà aquests versos de Schiller.

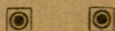
Que cada hu faci sa via
per cent camins entrellaçats;
ja ens trobarem, quan vingui el dia,
a dalt del cim, tots abraçats.

Jo no sé quina meravellosa potencia tindran aquests versos, que s'aferraren en el meu pensament de una faïç inexpugnable. Els recordo a cada instant. Els recordo, principalment, quan comparo la prosperitat dels pobles capdavaners de la civilització amb la pobresa del nostre desventurat país.

Perquè bé podria ésser que el nostre endarreriment fos degut a que, aquí, són els més els que no han trobat el seu camí, que vaguen esgarriats, sense norma i sense orientació, apartats de la ruta que condueix al cim gloriós aon s'agermana l'esforç de tots, produint l'equilibri i l'harmonia del conjunt.

Cal fixar-s'hi. Aquí, no hi ha gairebé ningú que se senti a gust en la seva professió. Tothom treballa amb fàstic, tothom creu que ha esguerrat la carrera; ningú hi posa, en el

Socialistes catalans: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al treball, a tot arreu on pugui guanyar-se un home per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmení la voluntat del poble

llur treball, aquella dosi d'esperit que el fa atraient i agradable; ningú creu que, amb el llur esforç, per insignificant que sigui, pugui crear una part de benestar per a tot el món, exercint una funció útil a la humanitat.

El mal és greu i pregón. Arrenca, creiem, de la poca importància que es concedeix a la hora de iniciar-se en alguna professió. Ni els pares ni els mestres procuren estimular als nois a conèixer's a si mateixos, a preguntar-se interiorment per a què serveixen, a descobrir les seves facultats, les seves inclinacions, els seus més marcats anhels.

Les conseqüències no poden ésser més desastroses. Ningú es mou en el seu centre, ningú es troba ben encaixat, ningú treballa pel goig del mateix treball. Es considera l'ofici o professió com una càrrega enutjosa, que hem de suportar a costa de grans sacrificis. En aquestes condicions, l'entusiasme no floreix, la voluntat s'aplanava, els pensaments de millorament i perfecció no són possibles.

I caminem per la vida com a febles titelles, fent capbuçades a l'impuls de tots els vents.

No ho veieu? Aquí hi ha un noi que, de petit, quan queia a les seves mans una joguina no parava fins que la desfeia, fins que la descomposava, fins que esbrinava els secrets del seu mecanisme, per a, després, tornar-la a montar. Davant de una màquina qualsevolga, s'hi encantava encuriosit... Hauria estat un excel·lent mecànic. Però els seus pares, que no havien de menester el seu jornal, volgueren que el noi cursés un ofici més distingit, i el col·locaren en les oficines de una casa de comerç. Allí es consumeix d'avorriments, mirant a cada instant el rellotge, esperant la hora de plegar, per a dedicar uns moments a arranjat els encenedors mecànics, dels amics.

Més enllà veureu un barber que ignora les més elementals nocions de higiene. Que sols coneix l'ofici de una manera rutinària, que desconeix tots els progressos del seu art. A la seva casa no hi acudeixen els parroquians; més, a ell, que li fa? Així com així li deixen el temps lliure per a embrutar paper i malmetre teles, amb dibuixos i pintures detestables. Parleu amb ell, i us diu que exerceix l'ofici amb repugnància; que la seva vocació és tenir sempre la paleta a la mà...

Encare podeu veure un botiguer tot capficat, meditat, darrera del taulell, que maleeix la presència del primer comprador que ve a treure'l del seu ensimismament. I tot, perquè cavilava uns versos que després, en plegar, escriuria...

I, encare, un tenedor de llibres que escriu comèdies rurals, sense conèixer la vida rural més que per unes passades excursions. I, així, a cents, a milers de casos. Per totarreu aquest espectacle de gent esgarriada, que malparla del que fa, que voldrien fer el que fa un altre i aquest altre voldria fer el que fa aquell, perquè el seu tampoc li agrada.

I ja veiem aon ens porta, això. Es nota, per tot, la més lamentable insuficiència. No tenim bons mecànics, no tenim un exèrcit de tècnics industrials capaços de renovar-ho tot, de revolucionar-ho tot, no tenim bons viatjants de comerç que, com a nous Colombs, descobreixin mercats verges aon col·locar l'esforç creador de l'exèrcit industrial; no te-

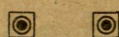
nim bons pagesos, perquè sols es queden a conresar la terra els pobres que no despunten per altra cosa i els rics que no han estat capaços d'apendre una carrera; ni tenim comerciants de visió clara, amb sagacitat, amb audàcia, amb dò de gent, amb dots de organitzadors... Produim poc i malament...

Uns i altres, tots culpables. Burgesos i nosaltres. Ells no se n'han cuidat. Bé; ja ho diu tothom que la nostra burgesia és tan estúpida que ni és capaç d'adonar-se del que li convé. Però, nosaltres, quina excusa podem donar? Quines hores dediquem a l'estudi, a l'adquisició de coneixements que augmentin la nostra capacitat professional?

Més, fem punt, per avui. Un altre dia direm el que ens resta respecte aquesta necessitat de que cada hu vagi al seu.

A. MARTÍ BAIGES

Reus

PER AL SOSTENIMENT DE

LA NACIÓ

ELS donatius que hem rebut per tal d'engroixar la sotscripció que tenim oberta amb el fi de poguer amortitzar el déficit que la publicació del nostre setmanari ens ha produït, són els següents:

	Pessetes
Suma anterior.	228'70
BARCELONA	
Lluís Mata.	0'50
N. S.	1
Vicens Jardí	1
L. Amich	0'50
Camil Portell.	0'25
Joan Sagarra.	2
TORELLÓ	
F. Pujol Brú	1
GRANOLLERS	
R. A. i T.	2'50
Total.	237'45

Comentaris

Els caps calents

No sé si, quan sortiran aquestes ratlles, el *lock-out* del Ram de l'aigua estarà acabat; però això no té valor, perquè el que tinc de dir val per la importància simbòlica que té, perquè revela com la burgesia, en els conflictes econòmics i polítics amb els treballadors, es deixa portar, no per la consideració de si és just o no, o posant-nos al seu punt de obir, de si pot o no accedir al que demanen els treballadors, sinó per les intemperances de quatre caps calents, els qui, generalment, hi tenen menys per perdre, i els que hi van a cercar, quasi sempre, derivacions polítiques.

Recordis la, fa poc acabada, vaga d'ebenistes, en la qual, els amos, eren, en la seva majoria, des de bon començament, partidaris de cedir, i, no-gens-menys, la intolerància de uns pocs de color polític ben conegut va fer

que el conflicte durés setmanes i setmanes. Estem segurs que la brigada de policia encarregada d'estudiar les qüestions socials, no ha fet ni un pas per a sapiguer quí són aquells senyors, quines raons donaven, quín fi perseguïen, quina filiació política tenien i quines relacions se sostingueren entre ells i els *leaders* del seu partit. Com estem segurs de que el senyor Morote ni sisquera ha pensat amb la possibilitat d'aquestes derivacions.

Fa poc d'arranjada la vaga d'ebenistes i, havent-hi de per mig, i cridant més que els altres, gent de la mateixa filiació política que la de l'anterior, es declara aquest *lock-out* del Ram de l'aigua, que és la cosa més anàrquica i sense solta que hem vist mai. Es parla de la pau de la ciutat, del treball de la terra, de que les circumstàncies imposen seny, etc., etc., i aquests mateixos senyors conservadors de la pau i del treball, sapiguent que amb llur conducta obligaran a tancar a altres fàbriques i aquestes a altres, fins a determinar un atur greugíssim, no s'hi miren gens i tanquen les fàbriques.

I, paradoxa eterna, totseguit hem vist com al voltant de les fàbriques tancades volenteriosament, més que això, tancades per a fer patir gana als obrers, pertorbant la normalitat de la vida pública, s'hi han escampat els agents de la força pública per a protegir-les. Als pertorbadors, als que, si els altres no tenen prou seny, poden determinar dies de dol i de misèria a la nostra ciutat, se'ls envia sabres per a defensar-los. I als obrers, la olla i el rebost de l'obrer que es vol condemnar a la fam, amb que ha procurat emparar-ho, senyor governador?

Ara bé, senyores autoritats i poble de Barcelona: aquesta gent interessada en que hi hagi treballadors parats, excitats, sense setmanada, no sembla sospitosa? És natural o és, pel contrari, molt anormal el fet de que mentre s'està en una situació única, mentre els fabricants treballen al preu que volen i no es poden treure la feina del damunt, mentre es fan rics com mai, per un motiu ridícol, petitíssim, s'adopti una actitud tan seriosa i greu i que tan tràgiques conseqüències pot portar a la nostra ciutat?

Es pot creure que això es fa perquè sí? La inconsciència de la burgesia és grossa; però, i els quatre caps calents que els enreden? I els que hi ha darrera d'aquests caps calents i els dirigeixen? S'han oblidat, ja, certes relacions de plutòcrates catalans amb elements estrangers, i els comentaris que motivaren, i el «ja ho veureu a l'acabar la guerra» amb que es tapaven els dubtes? No pot haver-hi relació entre allò i l'estat d'agitació que aquí es vol mantenir, sobretot des de que es veu que la guerra va de baixa? No saben les autoritats que en un país agitat el *fait accompli*, que tant convé tenir per aprofitar-lo, naix amb facilitat i que amb més facilitat, encare, naixen nous *estats de fet* que són la base de complicacions que ningú preveia?

Vegin els burgesos si els convé fiar-se dels quatre rebecs que els malmenen i aprofiten les seves lluites econòmiques per a treure'n aventatges polítics i personals i vegin les autoritats si és hora o no de començar a vigilar a certa gent i a qui hi ha darrera seu.

RAMÓN D'ALENTORN

Les grans explotacions capitalistes

La vida de l'obrer en la comarca del Ter

IV

SANT JOAN DE LES ABADESSES

POBLE de 3,800 habitants, distant nou quilòmetres de Ripoll.

Hi ha establertes quatre fàbriques. Una d'elles és de filats de llana, propietat dels senyors Feliu i Companyia. Hi treballen 110 obrers, entre els quals tan sols s'hi compten quaranta homes, estant compost el restant del personal de dones i de criatures.

En la fàbrica de filats de cotó de Domingo Jordana, hi tenen ocupació 170 operaris, de ells solament vint homes, sent dones i mainada els restants.

Aquestes dues fàbriques es troben situades a més de dos quilòmetres de la població. Una quarta part del personal que hi treballa es del veí poble de Surroca, havent de recorre sis quilòmetres de camí al matí i altres tants a la nit.

La fàbrica de filats de cotó, de l'Espona, que constitueix un magnífic edifici de moderna construcció, es troba situada en el mateix poble. Hi treballen 500 operaris, dels quals solament 55 són homes, gairebé tots ells convertits en encarregats, caps de vara i agents de xafarderia.

En l'altra fàbrica, de J. M. Llaudet, hi tenen ocupació 160 persones, d'elles vint-i-cinc homes. Es troba situada a dos quilòmetres i mig de la població.

El total de obrers que treballen en les fàbriques d'aquesta localitat és de 940.

La jornada és de 68 hores setmanals per als que fan el torn de dia, i de 53 i mitja per als de la nit. El dissabte es treballen onze hores i mitja, com els restants dies de la setmana.

La fabricació data de dinou a vint anys.

La explotació exercida pels fabricants és iniqua. Ells són els amos de la població; ells manen i disposen al seu desig. En períodes electorals ells ordenen descaradament a les dones el candidat que els seus pares o germans han de votar, amb menaça de ser elles tirades al carrer, si aquells no compleixen el que és manat.

El director de la fàbrica de l'Espona és home que es distingeix tant per la seva ineptitud com per la duresa de sentiments de que fa cinica ostentació. Si, per accident de la màquina, la obrera es veu obligada a permanèixer sense fer res una o dues hores, té la barra de descomptar-les-hi al cap de la setmana, i si per qualsevol pretext els pot escatimar alguns centims no deixa de fer-ho. En canvi, la seva incapacitat és tan manifesta, que no ha sabut evitar que el vapor que passa per las canyes per a mullar el fil, mulli també a les obreres.

I si tal és el criat, l'amo no es queda endarrera. Els burgesos de Sant Joan, fan grans elogis del cristianíssim senyor Espona, de qui diuen que paga unes monges perquè ensenyin de lletra a unes quantes noies.

El fet és cert; dona a les monges tres pes-

setes mensuals per cada una de les noies que diuen ensenyar, però quan va implantar aquesta escola va descomptar tres pessetes setmanals a la major part del personal de la fàbrica. Donat el número de que aquest es compona, és indubtable que amb la operació ha fet, i ve fent, el cristià fabricant, un gran negoci.

Però no és aquesta sola la protecció que el senyor Espona ha proporcionat als obrers del seu establiment.

Fa uns anys, l'expressat senyor va implantar una Caixa d'Estalvis per al personal de la seva fàbrica, donant a entendre que amb això es conseguïen aventatges mai vistos ni somniats.

La Caixa va ser instal·lada. L'obrer que mai hi dipositava, era amonestat molt sovint i mirat amb certa prevenció. Pel contrari, l'infeliç que, fent-se ressó de les excitacions de que era objecte i condemnant-se a perpetua fam, arribava a posar-hi algunes pessetes, si qualsevol dia s'atrevia a queixar-se d'alguna cosa se li contestava invariablement que no en tenia motiu, tota vegada que encare estalviava.

Davant de tal cinisme, els treballadors acabaren per no depositar cap quantitat, veient-se obligat, el desinteressat protector, a plegar la Caixa.

En Gil Roma, l'encarregat de la fàbrica, maltracta de paraula molt sovint a les obreres insultant-les amb frases de la més baixa purria, propies de un degenerat.

Les màquines contínues són portades en aquesta fàbrica per dones, a raó de màquina per cada una, però sense ajudant.

Aquestes mateixes màquines costen al fabricant, a Manlleu, unes 45 pessetes setmanals: 30 que en cobra, aproximadament, el filador i entre 14 i 16 l'ajudant. Per als dos torns, paga el patró unes 90 pessetes a la setmana. En canvi, en la fàbrica del catòlic, apostòlic i romà senyor Espona, una màquina contínua, treballant els dos torns, tansols li costa 30 miserables pessetes setmanals.

És que els fabricants de Manlleu no coneixen els seus interessos? És que volen regalar graciosament la suma de 60 pessetes setmanals als obrers? Res d'això. El que hi ha, és que a Manlleu, Roda i altres poblacions, la organització obrera ha imposat un límit a la explotació burgesa, mentre que a Sant Joan els treballadors han cregut, i pel que es veu segueixen creient, que han d'esperar-ho tot de la bondat i la magnanimitat dels fabricants.

En la fàbrica d'en Jordana, inclús es maltracta de fet als obrers menors de edat.

En Jordana va arrendar la fàbrica a un altre explotador i aquest acaba d'anunciar una nova rebaixa de preus.

De la població de Surroca, treballen en la fàbrica d'en Jordana i en les restants de la població, més de un centenar d'obers, criatures menors en gairebé la seva totalitat.

Aquests tendres infants han de recorre de onze a dotze quilòmetres diaris de camí, entre muntanyes i barrancs, exposats a cada moment a estrellar-se en el fons d'algún precipici.

El recorre aquest trajecte, a l'hivern, significa un perill tan enorme de perdre la vida, que sols pot formar-se'n concepte el qui coneix aquells abruptes passatges.

Doncs, tantes intranquil·litats, tants perills, tantes fadigues i tanta miseria, són pagats pels caritatius i altruistes fabricants amb cinc o sis pessetes setmanals. I per això, per arribar a cobrar aquesta quantitat, les infelices criatures es veuen obligades a treballar un mes de franc quan ingresen a la fàbrica.

És tanta la esclavitut dels obrers fabrils, que mai han fet tentatives per associar-se.

Si algú proposés als treballadors de la fàbrica de l'Espona l'organitzar-se per millorar la seva condició, no tansols no fóra escoltat sinó que correria el perill d'ésser agredit.

Creuen, aquells desgraciats, que el senyor els fa un favor immens al donar-los treball, pel que li estan sumament agraïts.

Fins a tal punt arriba la esclavitut a pertorbar la intel·ligència i els sentits dels qui són més directament víctimes d'ella.

La única organització obrera de la localitat, consisteix en una petita Secció carrilaira i en una cooperativa de consum.

Durant la darrera vaga dels obrers carrilaires de la Companyia del Nord, sols una part del personal de la estació va secundar el moviment, malgrat estar tot associat. En canvi, el personal de les mines immediates a Surroca, pertanyents, també, a la Companyia del Nord, va secundar el moviment amb la sola excepció de quatre desgraciats, un dels quals és estudiant de capellà i avui aspirant a policia del qüefe de les mines. Els mèrits contrets per aquest infeliç durant la lluita, motivaren que li apuntessin dos jornals de més com a fets en el període de la vaga i que n'hi hagin sigut apuntats altres, després, malgrat no haver-los treballat.

Sant Joan de les Abadeses és un poble tranquil i encalmat, com si mai s'hi hagués conegut la fabricació, o com si es trobés enclavat a 500 quilòmetres de tot poblat i exempt per complet de tot mitjà de comunicació amb el restant del món.

Ni les fàbriques ni el ferrocarril han conseguit fer-li canviar el seu aspecte d'altres temps.

J. COMAPOSADA

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalá

Al detall: En totes les farmacies CAPSES D'UN CATXET : 35 cénts.

Davant la caiguda nacionalista d'en Rovira i Virgili

FA dies ens adonarem que l'Antoni Rovira i Virgili escriu en castellà en un diari que veu la llum a la nostra ciutat i on hi és bandejada la nostra llengua.

Nosaltres estem pregonament convençuts, malgrat es vulgui demostrar el contrari amb subterfugis, sofismes i alambinades explicacions, que totes les publicacions que, sortint a la nostra terra i publicant-se, principalment, per als catalans, arreconen el principal determinant de la nostra nacionalitat—l'idioma català—, són publicacions bones o dolentes, artístiques o grolleres, de valua o sense, però enemigues de la nostra espiritualitat nacional. I, aquest convenciment nostre, ens ha sigut afermat pel propi Rovira i Virgili en multitud de notables paragrafs, dels quals ne transcrivim uns quants a continuació:

«Necessita, el nostre moviment, una nombrosa i excel·lent premsa catalana. Avui, la premsa redactada en castellà, és la continuadora de l'acció desnacionalitzant de la escola primària damunt la massa dels catalans» (1).

«Aquest nodriment moral que és el periòdic dels nostres dies, el reben en llengua estrangera més del noranta per cent dels llegidors catalans.

»Constitueix aquest fet una forma de vasallatge que Catalunya pateix. És un dolor i és una vergonya. La preponderància, dins la nostra patria, del periòdic i del llibre castellans, ens converteix, espiritualment, en una colònia. No podem resignar-nos a aital estat de coses. Hem de lluitar contra ell. Hem de mantenir, davant d'ell, una constant revolta interior que ens dugui a treballar pel restabliment d'aquella plenitud de imperi que per al nostre idioma demanava en Prat de la Riba en el seu discurs presidencial de la Mancomunitat de Catalunya» (2).

«Poc hi fa que alguns dels diaris redactats en castellà es diguin autonomistes i es mostrin més o menys atenuadament partidaris de les solucions catalanes. El mal és igualment greu. El fet d'ésser redactats aquests diaris en castellà és una cosa més forta i més transcendental que les tendències doctrinals i polítiques que puguin sostenir. Des del punt d'esguard del nacionalisme, nosaltres preferiríem, a Catalunya, diaris anticatalanistes en català que no pas diaris catalanitzants en llengua no catalana. I és que, en qüestions d'aquesta naturalesa, el fet, l'exemple, esdevé molt més important i eficaç que la predicació» (3).

«És, en Rovira i Virgili, un dels més actius teoritzadors del moviment nacionalista català. Les seves obres, *Historia dels moviments nacionalistes*, *La nacionalització de Catalunya*, *Debats sobre el catalanisme*, *El Nacionalisme*, i la majoria dels seus escrits i parlaments, són

tresors de informació, de lògica i de claredat que el situen en els rengles de la més excelsa intel·lectualitat catalana.

Al costat de la seva predicació, enlocada per tan belles qualitats, hi havia, fins ara, el seu exemple immensament virtuós i encoratjador. Contrarrestant el dolor que ens causaven les defeccions i els renunciaments d'aquells que, junt amb ell, havíem considerat com aciençats i entusiastes reconstructors de la nostra nacionalitat, la seva conducta, sempre lleial, ens reconfortava. Claudicaren en la intransigència nacionalista, l'Alomar, l'Alexandre Plana, en Bertrana... claudicaren altres. Ell restava fidel als principis essencials del nostre deixonament nacional. *Iberia*, cada setmana, feia, i fa encara, una formosa manifestació de lleialtat catalana. L'esmentat periòdic, a part de la seva naturalesa al·liadòfila, té, també, ben marcat i ben definit, un caràcter internacional. No s'escriu solament per als homes de la nostra terra, sinó que es publica, també, per a tots els de les nacionalitats ibèriques. És molt lògic, doncs, que en ell hi hagi col·laboració castellana. El que no té res de lògic, el que és pregonament anticatalà, és que siguin escriptors de Catalunya—Amadeu Hurtado, Plana, etcètera, etc.—, els que es valguin, per a expressar llurs pensaments, de una llengua que no és pas l'ànima de Catalunya.

Havíem arribat a tenir a en Rovira i Virgili, davant el seu immobilitat aferrament a la causa de la nostra patria, per un Daniel O'Connell de Catalunya. Creguerem que un dia, sentint-se greument adolorit pel jou espiritual que damunt d'ella plana, havia fet jurament d'esmerçar la finalitat de la seva vida a la lliberació de la mateixa, talment com aquell gran patriota irlandès, sentint un dia que les campanes de la catedral de Sant Patrici, de Dublín, repicaven en celebració de la Unió de Irlanda a l'Anglaterra, sentí la gran vergonya de l'esclavatge nacional i va prometre dedicar totes les seves forces a redimir la patria...

**

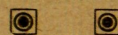
La realitat, la dolorosa i cruent realitat, ens ha ensenyat que ens havíem equivocat, de bon troç, amb respecte el judici que havíem format de la robustesa del sentiment nacionalista d'en Rovira i Virgili.

El dolor causat de moment per l'abdicació que deixem exposada, ha sigut punyent, aclaparador. Sempre hem pensat que *si aquesta dolça patria nostra no arriba a ésser rica i plena, al pecat greugíssim i irredimible dels seus fills caldria atribuir-ho*. Sabíem que la nostra terra està pregonament desnacionalitzada, però el fet de que, persones que eren considerades com la condensació i cristal·lització del sentiment nacional català, claudiquen lamentablement, no indica que aquest sentiment nacional és, encara, molt més feble de com ens l'imaginàvem?

Una reflexió ens ha tornat la confiança, la fè, en el triomf dels nostres ideals. El fet mateix de la nostra protesta, de la nostra reconvençió, no assenyala la fortitud de la consciència nacional catalana? Dins nostre ha esclatat aquests dies una lluita entre el prestigi d'en Rovira i Virgili i la suggestió dels ideals nacionalistes. Aquests han triomfat.

Tornarem a la lectura de la *Historia dels moviments nacionalistes*, de *La nacionalització de Catalunya*, de *Debats sobre el catalanisme*, d'*El Nacionalisme*... Podem tornar a llegir aquestes obres perquè elles convencen per la llur pròpia valua i no pel prestigi del seu autor. Com més llegirem, més s'enfortiran la nostra intel·ligència i el nostre sentiment nacionalista. I més joia experimentarem d'haver restat, sempre, lleials a Catalunya.

R. RÀFOLS I CAM

El "ramadam"

COM ja saben els nostres llegidors, el *ramadam* és la quaresma mahometana. Aquest mes de dejuni, seguit més o menys escrupolosament pels devots del profeta, acaba amb la festa del *bairam*—especie de pasca—que dura tres dies, en els quals es sospèn tot el tràfec rodat a Constantinoble; les persones conegudes es fan objecte de mútues felicitacions, i els alts dignataris de la cort rendeixen homenatge al Soldà i li besen la punta del mantell de califa. La celebració de la festa del *bairam* sol acabar—sobretot en les capitals de la Turquia asiàtica,—amb una estocinada de cristians, portada a cap amb un fervor religiós que les huries hi canten.

Aquest i altres no menys interessants aspectes del poble turc, han sigut causa de que, en moments de furor civilitzador, s'hagi demanat de treure Turquia d'Europa.

Més, ai! si un dia la civilització, inflexible, llença a Turquia als seus refugis asiàtics; ja podem, els barcelonins, amanyir la maleta per anar a instal·lar-nos a l'Àfrica central.

Els regidors que representen la unitat de Catalunya, apoiats de qualque partícula jaumista i lliberal monàrquica, ens han dictat la sentència. Durant les *hores santes* dels propers dies 5 i 6 d'Abril, queda prohibit el trànsit rodat dins el clos de la ciutat vella. Com a Constantinoble.

Els nostres *joves turcs* han d'ensenyar la ceba. Perquè, realment, que defensin una mida d'aquesta naturalesa els jaumins i els lliberals (sic) monàrquics, no té gaire cosa de particular; la gent pintoresca no pot fer més que coses pintoresques; i tothom que sigui ver aïmant de les nostres tradicions hauria d'interessar-se per la perpetuació d'aquestes especes polítiques, de la mateixa manera com hauria hagut d'interessar-se per la conservació del Jardí del General o de les festes d'arribada del Carnestoltes. Però, que hi coincideixin en això els regionalistes, els *soi-disants* representants de l'esperit modern de Catalunya, altrament de pintoresc resulta edificant. No direm que afecti a la tònica general de l'estat de la nostra civilització el que a Sant Vicens dels Horts, per exemple, cap el tard del dijous

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS
:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226
:: SANTIAGO DE CUBA ::

(1) Del cap. V del llibre *La Nacionalització de Catalunya*, Barcelona, 1914.

(2) De l'article *La premsa catalana*, publicat en el número 1 de *La Revista*.

(3) De l'article *Els diaris de Barcelona*, publicat en el número 12 de *La Revista*.

De la premsa socialista

Emili Vandervelde

ERA gran la figura d'aquest home abans que la guerra esclatés. Posseïdor de una fortuna considerable que li permetia viure sense la preocupació del dia de demà, advocat notable, dotat de una vastíssima cultura, era una de les més destacades figures de la Bèlgica; tots aquests dots va consagrar-los lleialment a la causa del socialisme. Orador eloqüent, escriptor d'estil atraient i de sòlida i noble doctrina, periodista fàcil i segur, polemista formidable; la seva actuació, la seva activitat, els seus entusiasmes han contribuït en grau principalíssim al notable desenrotll del socialisme i de la organització obrera en el seu país i àdhuc més enllà de les fronteres, puix els seus llibres i articles, traduïts a molts idiomes, han exercit una influència innegable en el pensament socialista internacional.

Com a president del Comitè Socialista Internacional, ha complert constantment el llur deure. Aquest alt càrrec l'exercia en esclatar el cataclisme que, avui, assola el món. En aquest mateix càrrec segueix durant el desenrotllament de la guerra europea, i, com abans, podem afirmar que segueix complint estrictament llurs deures.

Relleu tenia, ja, i molt gran, la figura d'en Vandervelde, abans. Però aquest relleu ha crescut dins la present tràgica situació.

Ferotgement destruïda i anorreada Bèlgica per les tropes del Kaiser, tot aquell poble heròic va tenir de unir-se per a la comú defensa. Els socialistes belgues compliren llur deure en aquest moment d'angoixa. Vander-

velde, cridat a desempenyar una cartera en el Ministeri, no va pensar tansols en la covardia de negar-se a aquest compromís de honra. I des d'aquest moment, com havia fet sempre, va complir, també, amb el seu deure. La seva activitat en el Ministeri ha sigut admirable. Ha fet nombrosíssims viatges a les trinxeres, confortant a les tropes, procurant-els-hi tot el necessari, amb esperit veritablement paternal. El proletariat uniformat i defensat amb les armes la independència i la llibertat del seu país—sense les quals no es concebeixen la llibertat i la independència de la classe treballadora—ha trobat amb en Vandervelde, ministre, el mateix lleial amic, cordial company i sol·lícit curador que ha tingut sempre amb en Vandervelde, *leader* socialista i organitzador dels obrers.

El seu gran talent, anant més enllà de parences superficials, que enganyen a esperits poc pregons, ha comprès que en aquesta guerra està en litigi quelcom més que l'interès dels respectius capitalismes o governs nacionals: està en litigi l'esdevenidor de la democràcia i, consegüentment, l'esdevenidor del socialisme, i que en defensar el que està més aprop del dret contra el que l'atropella, contra una força arbitrària i despòtica, sanguinària i rapaç, es defensa, també, aquest esdevenidor, es fa obra socialista. D'aquí la seva frase, que tan xardoroses adhesions, de una part, de la més gran i més capacitada, ha aconseguit, i, de l'altra, tanta oposició: *la guerre jusqu'au bout* (la guerra fins a la fi).

En aquests moments, doncs, no solament pel seu lloc, sinó per la seva pròpia personalitat, anc que estigués després de les honorables investidures que té, és la figura més sobressortint i més admirable del Socialisme Internacional.

E. TORRALVA BECI

De *Acción Socialista*, de Madrid.

sant, facin la professò dels armats amb tot el bé de déu de sants Joans i de Magdalenes; com pot no afectar-hi, la existència de la Patum, a Berga; però, que pel centre de la ciutat de Barcelona, cap i casal de Catalunya, amb port al Mediterrani i amb una línia de ferrocarril que porta a França, un dijous o divendres del mes d'abril els ciutadans no puguin agafar el tramvia ni puguin tenir de la existència dels automòbils altre rastre que el del penetrant perfum de la benzina que s'exhali dels berrets i les levites inhumades, resulta una cosa una mica lamentable, que deixa el nom de la ciutat al nivell del de qualsevol vila de la Mesopotàmia.

Hem de dir, sense recança, que en els nacionalistes i els radicals de l'Ajuntament de la ciutat, votant en contra de l'acord de referència, ha quedat, en aquesta ocasió, emparada la mica de tradició lliberal que ens resta a Catalunya per mèrits de les generacions passades; perquè la declaració de la nostra filiació ciutadana, el dia que anessim pel món d'Europa, resultaria una mena de oprobí, fóra allò de dir: «sóc fill de Barcelona, però no crec en déu».

Nosaltres no hem comès mai la ofensa, envers el nostre poble, de regonèixer o acceptar que els regionalistes siguin els representants de Catalunya. Representants de la seva burgesia, si; representants de tots els seus vicis i de les seves ridicoleces, si. Però, representants de Catalunya...? Tot el que més, representants de la farigola de Catalunya; i, encare, de la farigola que per aquestes diades místiques es ven davant de les esglésies, per apaïvegament de les inquietuts espirituals dels ventrells dels senyors *Marianos*.

PERE CARDENAL

Folleto de LA NACIÓ (3)

La "Commune"

EXTRACTE DE L'ESTUDI DEL MOVIMENT

COMUNALISTA

D'EN

JORDI BOURGIN

És una equivocació, i es veurà més endavant, que la part presa pels membres de l'Associació Internacional dels Treballadors, en el govern de la *Commune*, és minça.

La Internacional sortí de la delegació obrera a la exposició de Londres de 1862; fou fundada, de fet, després del miting de *Saint Martin's Hall*, el 28 de Setembre de 1864. Proudoniana, pels seus corresponents francesos Tolain, Fribourg, Limousin, l'Associació tingué poc èxit entre els obrers, a causa dels seus orígens quelcom bonapartistes i del desig dels seus capitosts, a França, de no fer política i restar «una societat d'estudis», i els atacs, a Londres, del refugiat Vésinier; Vermorel, no-gens-menys, obrí *Le Courrier français* a Tolain, que pogué exposar-hi el programa de la Internacional. Els estudiants blanquistes, convocats per ell, assistiren al Congrés de Ginebra, en Juny de 1866, criti-

cant fortament la posició antipolítica presa per l'Associació.

És el moment que escollí el govern imperial per a posar frè a la Internacional, que havia refusat col·laborar a l'acció bonapartista de la Societat per a la extinció del pauperisme; la conseqüència fou que els obrers que havien refusat entrar en els quadres imperials de la exposició del 67, s'adheriren, amb Varlin, a la Internacional obligada, per l'imperi, a sortir de la seva neutralitat política.

En el 67, la Internacional fou impressionada per la propaganda col·lectivista, importada per en de Paepe en el Congrés de Lausanne—Setembre—; aquestes noves concepcions portaren qualche confusió en l'agrupament francès, que comprenia, solament, sis-cents membres.

El procés intentat per l'Imperi al començ de 1868, confirmat, en repte, en el mes de Maig, va fer anar de poc que enrunés completament la Internacional a França, i Tolain, en el Congrés de Brusel·les, pogué declarar que ja era morta.

De la mateixa faigó que a Brusel·les el col·lectivisme collinsia o marxista obtenia preferència damunt el mutualisme, a París el socialisme de Varlin, Malon i Combault, introduïts pel mateix Tolain, la obtenia damunt el proudonisme antirevolucionari de Tolain i dels seus amics Malon i Varlin que amb en Richard a Lió i Aubry a Rouen, restauraren la Interna-

cional francesa amb entusiasme, acolliren satisfactoriament el triomf del col·lectivisme en el Congrés de Bâle del 1869, i importaren a França l'al·liança de la democràcia socialista, que Bakounine havia fundat per a dirigir la Internacional a la via revolucionària.

En contacte diari amb la Federació de les cambres sindicals, per haver-se instal·lat a la mateixa casa, expressant-se per la *Marseillaise* de Rochefort, fent una propaganda activa prop dels vaguistes del 1869 i del 1870, la secció parisense va començar a tenir una influència tal, que el govern s'inquietà. La secció de París acabava d'anunciar que el cinquè Congrés tindria lloc a París; E. Ollivier ordenà un tercer procés, que tingué lloc al Juny de 1870, que acabà per condemnar petites.

Per aquesta data l'Associació comptava, a París, 79,000 adherits. Les idees dels seus membres, i, més encare, les dels seus directores, restaven contradictòries: en el procés de Juny Héliçon i Murat apareixien com mutualistes, Combault com comunista; durant la guerra, els obrers «internacionalistes» blasonaren, amb Aubry i A. Richard, del més pur patriotisme, de faigó que en el moment de la crisi que es desenrotllà per la *Commune*, aquesta semblava feble. És així, que no podia crear un orgue quotidià, acceptant l'ofertament d'A. Levy, l'antic confident del príncep Napoleó, de posar a la seva disposició quelques columnes de un diari no socialista, *La lutte a ou-*

Els socialistes suecs

DARRERAMENT, en el Congrés socialista de la Suecia, ha sigut adoptada la moció que segueix:

«La conflagració mundial, degut a una política imperialista criminal i de rapacitat, ha situat davant per davant, en posició de combat, les classes obreres dels països bel·ligerants, i ha destruït la Internacional obrera. No-gens-menys, els lligams que han estat aflluixats seràn refets. La classe obrera, a tot el món, rependrà amb una força indomable la lluita contra la societat capitalista. La guerra haurà pogut separar els qui devien estar units, però ella no eliminarà mai les premisses de una lluita de classes internacional. La classe obrera sueca està amb els seus germans dels països invadits i ensagnantats. Ella sab que el proletariat, per totarreu i fins el darrer moment, havia aixecat la veu a favor de la pau i el dret. Per aquesta raó, la classe obrera sueca ha vist amb satisfacció les tentatives de la Oficina Internacional de La Haia que, malgrat la guerra, vol preparar la restauració de la Internacional. La classe obrera sueca contribuirà amb totes les seves forces a la realització d'aquestes aspiracions. Els principis que, abans, constituïen la base de la Internacional, continuen tenint tot el llur valor: i tota tentativa per explotar la confusió creada per la guerra a fi d'emmenar per un altre camí al proletariat, deu ésser rebutjada. La social-democràcia sueca rebutja les conclusions de la conferència de Zimmerwald, puix estan en directa oposició amb la concepció de la Internacional, tal com ella ha sigut fixada pels Congressos internacionals.

«Les regles fonamentals del programa socialista de pau, tal com foren fixades en el Congrés de Copenhague, l'any 1910, i aprovades seguidament, durant la guerra, per tots els Congressos dels partits socialistes, deuen esdevenir un punt de comú convergència per a la Internacional, per tal que tingui, novament, aquesta, la força de imposar el signe de la seva pròpia voluntat damunt la futura conclusió de la pau. El Partit socialista obrer de la Suecia no pot seguir ni aquells que regoneixen el dret de conquesta al vencedor, ni els que declaren que el proletariat no ha de interessar-se per la solució dels problemes nacionals. Per aquestes raons, el Partit expressa la seva absoluta confiança en la obra acompanyada pel Secretariat i la Comissió executiva de la Oficina socialista internacional, per tal de poguer actuar, en arribant el moment d'emplear les forces de la llibertat, per a crear una pau duradora.»

AL VOL

Del de sempre

COM conseqüència natural del tràgic conflicte europeu, des del seu bell començ, fa prop de tres anys, han anat encarint-se les subsistències, i els propietaris, sense escrúpols, han anat augmentant els lloguers sense que res justifiqués la seva actitud en les cases construïdes d'abans del començament de la guerra.

D'arranjar aquest greugissim conflicte que ha menaçat i menaça constantment a les classes humils, ningú se'n ha cuidat, i ningú se'n cuida, dels que poden contribuir-hi a aminorar-lo; i si

els obrers, davant la esfereïdora figura de la misèria feta carn en els seus tendres fillets, s'han dirigit als seus burgesos respectius en demanda de un millorament de sòu, de una engruna dels majors beneficis realitzats, precisament per aquestes terribles circumstàncies, la negativa ha estat sempre la primera resposta.

Per raó natural, per lògic obrar, pel propi instint de salvació de la vida material, que fins les besties posseeixen, s'han reunit, a la Casa del Poble, de Madrid, delegacions obreres de tot l'Estat espanyol. I el Govern de Madrid, atent sempre a les necessitats del país—paternal sempre!—, el primer que se li va acudir, com a mida salvadora, fou la prohibició indefinida de les conferències telefòniques, per a que tardessin un dia més a ésser conegudes les decisions acordades.

En altre país mitjanament organitzat, la sola anunciació de l'Assamblea hauria mogut als governants a pendre mides decisives. A Espanya...

El senyor Esteve pot restar tranquil. El Govern disposa de prou força material per a posar un candau a la gorja de tots aquells que, morint-se de fam, demanin pa.

Els germanòfils

ES deliciós, bon amic llegidor, el que succeeix amb aquesta gent, tant ignocent i bado ca, que creu tot quant li serveixen.

Els andalusos, però, deuen ésser dels més crèduls, el qual ha motivat que els comerciants de Càdix hagin publicat un document fent constar, nèt i clar, que dels torpillejaments que es bombegen com a heroicitats germàniques, són, algú d'ells, pura invenció, per no existir tals vaixells.

Certament, si no hi hagués de per mig la veritable tragedia, resultarien delicioses aquestes informacions germanòfiles.

JOAN CASSADOR

trance, que desaparegué el 26 de Gener. El Consell Federal no sabia quina actitud pendre davant de l'assamblea de Versailles; encare el 22 de Març se'l veurà com procura interrogar, respecte aquest punt a Pyat, Gambon, Millière, Ranc i demés.

Jutjava la seva influència en perill, car a la proposició de una manifestació pacífica, feta el 22 de Febrer, Combault responia que el poble no seguiria pas la Internacional, i, perden, en certa mesura, el sentit de les realitats polítiques, confiava els seus fons a un agent bonapartista, Châtelain. No hi fa res, l'acció de la Internacional havia sigut fecunda, si-guent, abans que tot, educativa; conservava, en el seu local de la plaça de la *Corderie*, el contacte amb les cambres sindicals obreres, continuava essent la iniciadora del moviment proletari, i si pocs dels seus membres entren en la *Commune*, si aquests membres hi jogaren un paper poc important en definitiva, és cert que molts dels federats que moriren per la *Commune* havien sigut despertats a la consciència de classe pels seus adeptes.

Aquesta obra d'educació revolucionària no fou sola a complir-la la Internacional. Molt més actius i millor organitzats que els «graviilliers» (1) eren els «revolucionaris» propia-

ment dits. S'havien agrupat des del cop d'Estat. A Anglaterra, en oposició a l'agrupament del que Ledru-Rollin era el cabdill, s'havia format, al voltant d'en F. Pyat, la *Commune revolucionària*, comunista i blanquista ensem, perseguida per l'Imperi en 1854, en la persona de Boichot, activa encare, al 1871, i expressant-se en *El Combat*. Altres agrupaments havien aparegut, en desacord, amb l'ideal confós, un xic místic, dels republicans del 1848. Les teories a les quals es dona el nom d'hebertisme havien reprès un nou vigor: Tridon, deixeble de Blanqui en el que concerneix a la forma de la revolució, adoptava els elements proletaris i materialistes, menyspreuats per la burgesia republicana i deïsta, i assenyalava la necessitat de la força per a realitzar el programa social. La entrada de Tridon, i, amb ell, de Taule, Protot, Saclard, dels germans Levrard, d'Eudes i Granger, en el partit blanquista força al «Vell» a modificar la seva antiga concepció negativa de la revolució, a entreveure la revolució social. Contra els burgesos del 1848, Vermorel donava la mà als hebertistes; però mentre aquests, per reacció contra l'anarquia proudhoniana, veient en el federalisme «l'escapament i el desarmament», Vermorel, simpàtic a la Internacional, es malfiava de tots els poders forts que condueixen a la opressió, s'adheria al programa de classe dels obrers conscients.

Al damunt d'aquests homes s'agitaven

agrupaments menys nombrosos, menys coneguts, però actius, empleant les reunions i els setmanaris de barriada per a manifestar llurs idees: Ch. Longuet, atraient al seu diari *El marge esquerra* els estudiants, que podien llegir-hi les *Converses de Labienus* de Rogeard, o estudiar-hi la doctrina marxista comentada per Lafargue; Lefrançais i Ranvier feien comunisme barrejat de furierisme; el pare Gail-lard, baburista convençut; Chauvière, enlaïrant la bandera roja; Brione, preconitzant un comunisme quelcom individualista; tot eren petites escoles, l'acció de les quals, tan diferent com semblava de moment, tendia a operar la liquidació social per al lliure joc de les associacions federades.

Així, aquestes escoles s'unien per un punt als mutualistes de la Internacional, als proudonians de la burgesia radical, freqüentats, a la època heroica de la oposició, en les presons polítiques i en l'exil. Llurs adherents eren, al fi de la guerra, els més decidits a reivindicar contra els rurals de l'Assamblea els drets del treball i del lliure pensament, a exigir una política de descentralització i de sufragi universal, més que els republicans, més dividits que ells, desconsiderats per la desfeta i desprovis-tos de tot programa social.

Reproducció
i Hemeroteca General

(1) Nom donat als primers adherents a la Internacional a causa del carrer en que es trobava el seu local.

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

A fi de donar pública satisfacció a tots quants, fins avui, han contribuït amb els seus donatius a la subscripció oberta en les nostres planes per tal de poguer enviar «paquets d'apadrinament» als voluntaris catalans afiliats a l'exèrcit francès, publiquem, avui, el següent detall de

INVERSIÓ de les quantitats recaudades:

	Remeses de paquets segons detall publicat en LA NACIÓ número 53.	524'70
22 Oct. 1916	Enviat 25 paquets als voluntaris següents: Manel Fernández, Joan Hibert, Baptista Grinó i Miralles, Jaume Pallarès, Enric Grau, Sebastià Martí, Vicens Vivas, Jaume Paesa, Romuald Bonnet, Enric Turró, Josep Pujol, Joan Reig, Antòs Clapers, Sebastià Josep, Antòs Pérez, Antoni Tomàs, R. Colominas, Josep Macià, Antoni Grau, J. Miracle, Aleix Solà, Joan Carreras, Baltasar Garreta, Renat Grandó i Lluís Soldevila—per al detall del contingut d'aquests paquets, vegi's LA NACIÓ n.º 61—a 16'74 Ptes.	418'50
25 Feb. 1917	Enviat 50 paquets als voluntaris següents: Pere Mixel, Josep Vives, Lluís Andreu, Jaume Calpe, Climent Albós, Tomàs Palé, Pere Arau, Vicens Aiché, Josep Prat, Enric Bordiga, Joan Ferret, Josep Julià, Joan Casals, Eugeni Serrat, Francesc Carbó, Miquel Anfruns, Josep Segarra, Torrellas, Francesc Pallerols, Josep Augués, Joan Vilana, Enric Aparicio, Josep Agustí, Julià Comerma, Melcior Ferrer, Josep Fàbregas, Marc Guinovart, Frederic Gas, Pere Mendosa, Pere Muxinach, Jaume Massagué, Josep Saloniella, Josep Millàs, Salvador Mur, Pere Martell, Miquel Vila, Josep Querau, Pere Llensa, Josep Rector, Manel Royo, Joan Ribot, Enric Sala, Valentí Torre, Pere Varó, Bonaventura Vicens, Fidel Vila, Antoni Tallaví, Andreu Llorente, Froilà Gómez i Pere Agustí—per al detall d'aquests paquets, vegi's LA NACIÓ n.º 79—a 11'87 Ptes.	593'70
	TOTAL	1536'90

RESUM:

Total recaudat fins a la data 1739'93
Invertit en remeses de paquets 1536'90
Resten, pessetes . . . 203'03

En atenció al destí dels paquets, la casa Gailharde i Massot, s'ha encarregat gratuïtament del llur enviament.

Tenim, a disposició de qui ho sol·liciti, els comprovants de la present liquidació.

A la nostra Redacció seguim rebent donatius, els quals, juntats a la quantitat que tenim en caixa, serviràn per a noves remeses. Esperem, que els catalans, amics de la causa dels aliats i admiradors del patriòtic esforç dels nostres voluntaris, faràn que la subscripció es vegi augmentar constantment, a fi de que ben sovint poguem sorprendre agradablement als herois que lluiten per la llibertat del poble, amb presents de Catalunya.

Dr. Vilà i Torrent

METGE ODONTÒLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

ON PARLE FRANÇAIS ENGLISH SPOKEN MAN SPRICHT DEUTSCH
BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

Acció Socialista

Partit Socialista Obrer

Agrupació de Barcelona

DEVENT-SE celebrar, els dies 8 i 9 del proper Abril, el VII Congrés Socialista de la Federació Catalana, i, estant aquesta Agrupació encarregada de la organització del mateix, aquest Comitè ha volgut agermanar la propaganda amb les tasques del Congrés i a aquest fi ha dividit els treballs de la següent façó:

Dia 8.—A dos quarts de deu del matí, presentació de credencials i constitució del Congrés. A les onze, gran miting de propaganda socialista. A les tres de la tarde, discussió dels temes II, III, IV i V.

A la nit, com acte de propaganda i en honor dels delegats, es posarà en escena, per l'Agrupament Artístic Socialista, el drama del company Joaquim Bueso, que porta per títol *Carmañola*.

Dia 9.—A les deu del matí, continuació de la ordre del dia del Congrés. A les tres de la tarde, acabament de la discussió i clausura del Congrés.

Volguent l'Agrupació Socialista Barcelonesa que la estada dels delegats, a Barcelona, els sigui ben agradosa, espera que totes les Agrupacions foranes que enviïn representants li comuniquin, amb el fi de procurar-los-hi allotjament.

El Comitè.

Assamblea general

L'Agrupació Socialista Barcelonesa demà, diumenge, a les quatre de la tarde, celebrarà Assamblea General ordinària en el seu estatge social—Torrent de la Olla, 28 i 30—per a tractar, entre altres assumptes, de la ordre del dia del proper Congrés de la Federació Socialista Catalana.

El Comitè prega l'assistència a tots els afiliats.

La convocatòria del VII Congrés Regional ordinari

El Comitè de la Federació Socialista Catalana ha fet pública la convocatòria del VII Congrés Regional ordinari que ha de tenir lloc, a Barcelona, en l'estatge social de l'Agrupació Socialista Barcelonesa—Torrent de la Olla, 28 i 30—, els dies 8 i 9 del proper mes d'Abril. Se registrarà per la següent

ORDRE DEL DIA

- I. Presentació de credencials i constitució del Congrés.
- II. Gestió del Comitè Regional i Memòria del Secretari.
- III. Comptes de la Federació i de *La Justícia Social*.
- IV. Gestió dels regidors del partit.
- V. Gestió del delegat del Comitè Nacional.
- VI. Deu, la Federació, enviar representació al proper Congrés Nacional del Partit? En cas afirmatiu, nomenament del delegat o delegats i manament que se'ls hi deu donar.
- VII. Proposicions generals: «Que per tal de reaparèixer *La Justícia Social*, sigui nomenat un Director retribuït per la Federació. Dels beneficis de la venda se pagarà el sou assignat, i, en cas d'haver-hi dèficit, la diferència serà abonada a prorrata per tots els afiliats.»—Agrupació d'Argentina.

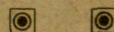
«Que sigui creat un fons especial destinat a propaganda, obrint-se a l'efecte una subscripció voluntària, celebrant-se actes, quan hi hagi elements, allà on el Comitè Regional ho consideri necessari.»—Agrupació d'Argentina.

VIII. Proposicions urgents.

IX. Punt aon de residir el Comitè Regional.

X. Localitat aon ha de celebrar-se el VIII Congrés.

XI. Clausura del Congrés.

Els conflictes socials

EL DEL RAM DE L'AIGUA

DAVANT el silenci guardat per l'autoritat en el que fa referència a donar detalls de la marxa d'aquest conflicte, a l'efecte de obstaculitzar per a que no es pugui fer una pública informació de l'estat del mateix que arribi fins a tots els estaments socials, la qual cosa representa una parcialíssima actuació en pro de la classe adinerada, els obrers cilindriaires, estampadors, tintorers, aprestadors i demés acabats en peces, qui componen el ram de l'aigua, han publicat un manifest, en el qual, després de fer pública manifestació de declinar tota responsabilitat, per a ulteriors conseqüències, que de l'agreujament d'aquest conflicte poden tenir lloc, fa una detinguda ressenya del mateix, des del seu començ fins a la data, informant, extensament, a la opinió, dels tràmits que han tingut lloc abans de que aquest esclatés, quedant palesament demostrada la culpabilitat de la nostra burgesia, car a la demanda respectuosa de un petit augment dels jornals, donat l'encariment de les subsistències, no sols han contestat tard i en sentit negatiu, alegant no poguer concedir l'augment, entre altres futeses que fins és vergonyós transcriure-les, per la puja de la matèria prima en la fabricació, sinó que han llençat al carrer els obrers per mitjà de un escandalós i injustificat *lock-out*.

Segons resa el manifest, l'autoritat ha intervingut en el conflicte, a fi de trobar una fórmula d'arranjament, proposant el cobrament de set jornals i treballar totes les festes no considerades de precepte, el qual els obrers disposen no poder acceptar, car existeix un conveni entre ells i els patrons, que estableix que aquells sols treballaran en dites festes percibint el jornal corrent i una pesseta per hora.

I ara volem dir-hi la nostra, nosaltres. Vol el governador una fórmula d'arranjament segura i més equitativa? No té més que manar retirar totes les forces que emparen l'egoisme de la nostra burgesia, i així, lluitant al descobert, ja es cuidarà ella de solucionar el conflicte que tan covardament provocà, i si avui sols són una minoria els qui han concedit l'augment demanat, a ben segur que a hores d'ara, lluitant amb semblants condicions, ja no es parlaria d'aquest conflicte.

ELS TEXTILS

Ha quedat solucionada la vaga dels obrers de la fàbrica de filats i teixits dels senyors Portabella i C.ª, havent-se ja reanusat, a hores d'ara, el treball en la mateixa.

ELS CONSTRUCTORS DE PIANOS

Responent a l'acord del miting del diumenge passat, el dilluns no acudiren al treball ni els constructors de pianos ni els barniçadors.

La vaga té per objecte aconseguir la jornada de vuit hores, que ja tenen els fusters, els ebenistes, els constructors de taules de billar, els modelistes i els tapicers. Fora d'Espanya treballen vuit hores, des de fa molt temps els constructors de pianos.

Els dels Estats Units varen aconseguir l'avençatge fa més de cinc anys i, amés, en l'estat actual, la competència és impossible, perquè no es fan importacions i perquè els nòlits valdrien molt més que els pianos.

ELS DESCARREGADORS DE PEIX

Els descarregadors de peix afiliats al sindicat La Océanica han demanat un augment de 0'25 pessetes en llur jornal diari.

Els patrons dels vapors pesquers han contestat que tenien contractada la descàrrega a en Ventura Morales, i que era aquest senyor el qui havia de concedir-los-hi o no l'augment sol·licitat; però com sigui que el tal Morales, segons els obrers del mar, fou traïdor als mariners i fogaiers de La Naval en la vaga de l'any passat, els descarregadors de peix s'han negat a parlar amb llur ex-company i han abandonat el treball.

FI DE UNA VAGA

En la reunió celebrada el diumenge, els metal·lúrgics de Terrassa acordaren donar per acabada la vaga que sostenien des de fa deu setmanes. Seguiran en vaga parcial els fundidors.

El Comitè de vaga participa als metal·lúrgics que anaren a treballar a altres localitats, que poden retornar a Terrassa per a ocupar els llocs d'abans, exceptuant els fundidors.

Del moment present

INEFICACIA

DAVANT l'anormalitat política i social a que tots els homes de l'Estat espanyol estan sotmesos, nosaltres, ara, en període de declarada suspensió de garanties constitucionals, escrivim sense esma... La ploma ens cau de la mà i quelcom ens violenta i masega la pensa. Què escriure, en aquest moment de darrera hora, ja en màquina el present número, que no sigui interdit per la censura?

Fins poc abans d'aquest moment en que escrivim aquestes ratlles, era lícit estampar el comentari que a tots els homes de llibertat els suggerís la present situació de fam i de misèria; d'ara en endavant, les boques han d'emudir i la ploma ha de restar immòbil.

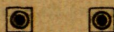
La llibertat de pensament, el dret de reunió, tota una sèrie de relatives garanties individuals que, constitucionalment, semblava se'ns permetia gaudir, són, ara, temporalment, anul·lades.

Se saboteja el lliure, l'íntim criteri dels homes habitants de les terres espanyoles, talment com si estessim abocats a un imminent perill. En tant, però, la tragedia de la fam se rabejarà damunt les vides humils, i aquestes, orfes de l'enfortiment moral que proporciona la periòdica fulla de combat i la vida de mu-

tua i col·lectiva relació, haurà d'esperar que l'estat polític actual fineixi i, restablerta la normalitat—la normalitat burgesa i governamental—reclamar, allavors, altra vegada, més pa, més benestar i menys angoixes...

I quan la reclamació sigui feta i ningú la atengui, i el poble, més famolenc que mai, més necessitat estigui del nodriment del còs i també de l'esperit, tornarem a presenciar, com ara, en els mateixos indrets de l'Estat, un idèntic estroncament de les públiques llibertats... I és que el procedir dels directors, tots els directors, de la societat, en tots els països, és, encare, un procedir convencionalment equivocant.

A tots els pobles hi manquen amoroses accions justicières i, en canvi, hi són sobrerres les actituds repressives, coercitives, coaccionadores. La llibertat i el dret dels homes, en tots els seus aspectes, ha de respectar-se; però primordialment i per damunt de tota cosa, ha de respectar-se el dret a viure i la llibertat per a ben viure. Mentre així no succeïxi, dubtem de la eficàcia de les repressions i les mesures excepcionals, puix la consciència humana cada dia és més potent i es fa més respectable.

L'actuació obrera

LA Unió Popular, Sindicat d'obers curtidors, ha acordat en reunió celebrada a l'efecte, apoiar moral i materialment als obrers cillindrals i a la lluita que sostenen contra llurs patrons, i als vaguistes de Poble de Lilet.

Al local social de l'Unió Ferroviària (Secció Catalana), es celebrà l'anunciat miting per a tractar de les condicions en que es realitza el treball als tallers que la Companyia de M. S. A, posseix al Poble Nou.

Hi assistí nombrosa concurrencia de carrilaires, i ocupà la presidència el company Antoni Martínez Batallé.

Després de fer ús de la paraula varis oradors, qui es lamentaren del procedir dels encarregats d'aquells tallers, s'aprovaren les següents conclusions:

Que es nomeni una comissió, composta de un individu de cada servei, per a que posi en coneixement del governador els abusos que comet la Quefatura del Dipòsit de Màquines del Poble Nou, advertint-li que si se'l posa en antecedents és per a que hi intervingui com a primera autoritat.

Que aquesta comissió posi, per escrit, en coneixement de la Direcció, els esmentats abusos, i, a més, que amb dades irrefutables es demostrï la incapacitat d'aquells senyors i de alguns encarregats per a seguir despenyant el càrrec que se'ls ha confiat.

Que tots els companys elegits per a formar la comissió estiguin obligats a acceptar el càrrec i que aquests acords es posin en coneixement de la Junta directiva.

Seguidament es procedí a la elecció de la comissió formada per representants dels caldeers, peons, torners, encenedors, operaris diaris, rentadors i de mitja reparació.

Acabà l'acte vora mitja nit, després de un valent discurs del president, en el qual recomanà la unió per a aconseguir el triomf de llurs aspiracions.

La Junta directiva de l'Associació de Obrers de l'Ajuntament, en reunió celebrada el passat dia 23, acordà el que segueix:

Primer. Protestar enèrgicament de l'atrocell comés pels vocals associats al refusar l'esmena de nivellació que es presentà al Pressupost extraordinari, i en la qual es determinava un augment de dos rals diaris. El dia 25 de Gener quedà consignada una partida suficient per a un plaç de tres mesos, devent continuar fins el rest de l'esmentat any, resté que és l'esmena que els vocals associats refusaren.

Segon. Visitar novament al governador per a manifestar-li que les 60,000 pessetes darreraament consignades per al segon plaç del referit augment de l'any passat no han sigut pagades als interessats, i per a demanar que es paguin també els dos plaços al personal d'Aixampli.

Tercer. Comunicar, igualment, al representant dels poders públics, que el jornal mínim aprovat pels anteriors vocals associats per a tot el personal de l'Ajuntament, no ha sigut encare abonat al personal de l'Aixampli.

I quart. Si després de totes aquestes gestions continua tot igual, convocar un acte amb la col·laboració d'altres entitats, per a celebrar posteriorment una manifestació pública.

En la reunió celebrada pels obrers limpressors litògrafs, es tractà de la vaga que estan sostenint els operaris de les cases Madriguera, Bobes i Seix i Barral, acordant convocar reunió extraordinària per a tractar de l'augment de quota i el manteniment de les vagues esmentades. També tractaren de la conveniència d'establir el taller col·lectiu.

NOVES

Gran festival a Tàrraga

LA Escola Catalana, de Barcelona, prepara una gran expedició a Tàrraga per als propers dies 8 i 9 d'Abril.

Aquesta expedició té per objecte portar a cap, a la ciutat esmentada, un gran festival infantil que, entre altres actes, consisteix en la representació, pels alumnes de la Escola Catalana que dirgeix en Manel Ribas, de les obres *Sertorius* i *La competència*, audició de cançons escolars amb gests, concerts populars per la Banda de la Bonanova, balls, festa de germanor i banquet en *L'Al·liança*, de Tàrraga, etc., etc.

Se'ns prega fem avinent a aquells que desitgin formar part de la expedició demanin tota mena de detalls a la Escola Catalana—Moncada, 31-33, 1.ª, 2.ª—o a la Comissió organitzadora—telèfon 2612—.

Vetllada teatral

Avui, dissabte, a dos quarts de deu del vespre, l'Agrupament Artístic Socialista, Torrent de la Olla, 28 i 30, posarà en escena el drama *Foc Nou*, de l'Ignassi Iglesias.

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3'50 - CONCERT
TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menú
corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

• • LA NACIÓ • •

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

C. E. d'Arts Gràfiques, S. A. — Mallorca, 257 bis.